

Willem Jansen

BULLETIN

An impressionistic painting of a sunflower in a field. The sunflower is the central focus, with its bright yellow head and dark center. The leaves are rendered in various shades of green and blue. To the right, there is a wooden structure, possibly a door or a window, with a dark frame. The background is filled with dark, textured brushstrokes, suggesting a dense forest or a field of trees. The overall style is expressive and somewhat somber.

Samen met vader

De Dag van Westzaan

Ode aan Jan Kruijver

Het vroege werk van Willem Jansen

2

Samen met vader

Expositie ter gelegenheid van de boekpresentatie van het “Onvoltooide leven van Chris Jansen”

Overhandiging eerste exemplaar biografie Chris Jansen aan mevrouw Annelies van Goolen (kleindochter Willem Jansen) door Arjen van Ginkel

Vlak na binnenkomst, voordat je de ruimte met schilderijen werd ingezogen, stond er iets onder een doek. Bij galerie Staphorsius werd in april dit jaar een tentoonstelling gewijd aan de te jong gestorven Chris Jansen. Bij de feestelijke opening werd tevens de biografie van de kunstenaar ten doop gehouden.

Een eeuw geleden werden op 16 juni Christiaan Jan en Johannes Hendrikus Jansen geboren. Chris en Joop. De een werd kunstenaar, de ander werd niets. Beiden kampten met psychische problemen, maar Chris kon onder de vleugels van zijn vader uitgroeien tot kunstschilder en Joop bleef een leven lang patiënt.

De meeste bezoekers van de expositie liepen langs het verhullende doek. Slechts een enkeling zag je kijken en denken; wat zou daaronder zitten? Alle aandacht ging naar de molens, de Zaangezichten, de tekeningen en de stilleven in olieverf die aantoonde dat de schilder een eigen stijl had.

In de aanloop naar het Chris Jansenjaar was de Stichting in contact gekomen met Kees Koeman. Oud-Zaankanter, KNO-arts in ruste, maar actief als beeldend kunstenaar. Hij bood aan zijn herinneringen aan Chris op papier te zetten en om een borstbeeld te maken. Dat leek haast te mooi om waar te zijn, maar soms is de werkelijkheid echt gelukkig makend.

Onthulling door vader
en dochter Koeman

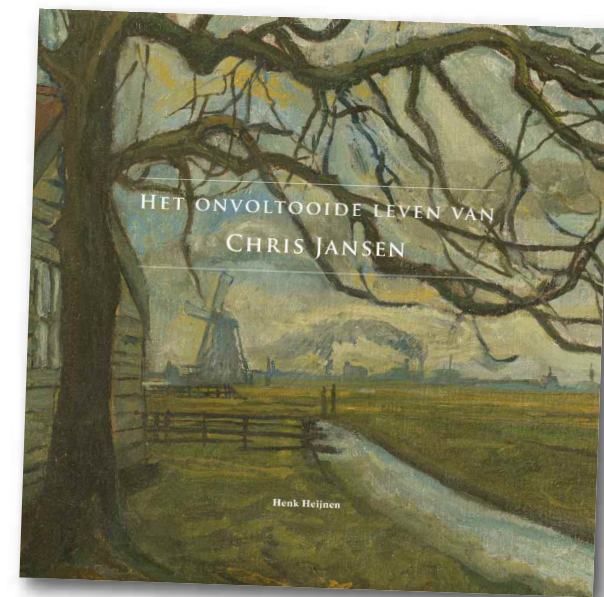
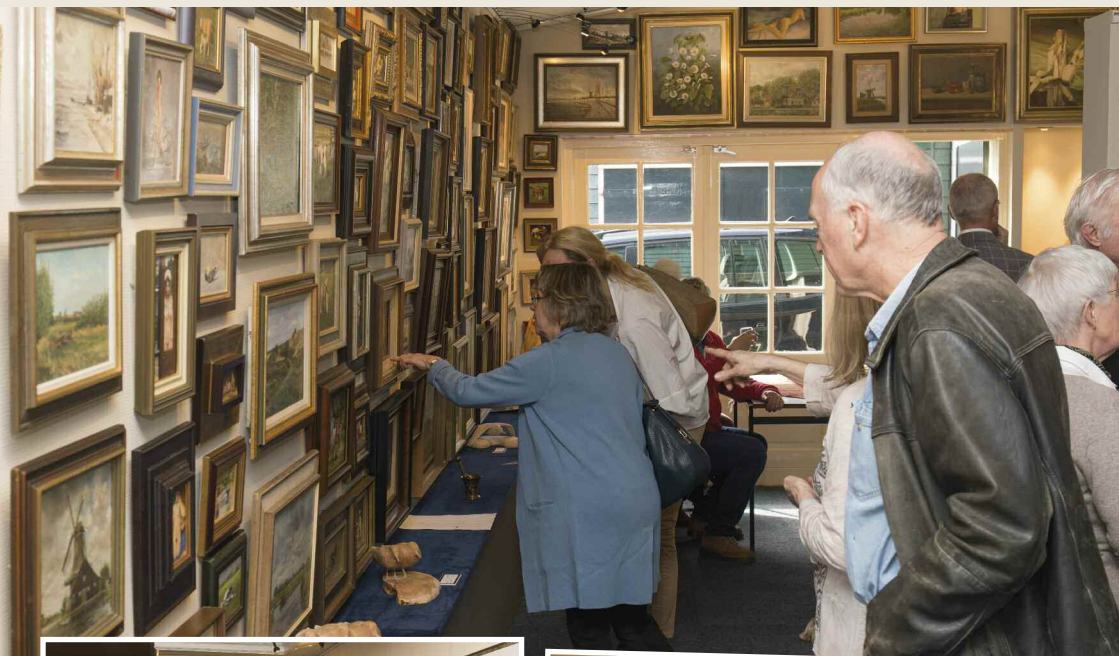
Schilderijen van Chris Jansen geflankeerd met twee stoelen ontworpen door Willem Jansen

Onder het doek stond het resultaat van hard en secuur werken. De onthulling liet Koeman over aan zijn dochter. En opeens keek Chris Jansen zijn publiek aan vanaf een sokkel. Vader en dochter poseerden naast het borstbeeld dat de Willem Jansen Stichting graag in brons zou willen gieten. Want het is toch een prachtige gedachte om vader Willem te herenigen met zijn zoon. Chris, samen met zijn vader in het plantsoentje op de hoek Kerkbuurt-Watermolenstraat. De afgelopen maanden hebben we met een prototype al staan schuiven. Twee Jansens in een groen hoekje van Westzaan. Kijken ze elkaar aan? Kijkt Chris naar zijn vader en leermeester of zien ze samen wat er op de hoek allemaal

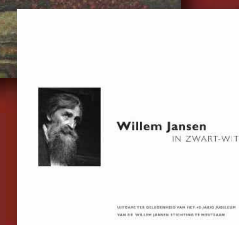
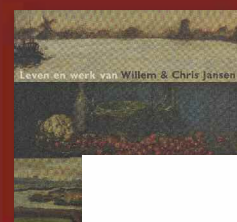
passeert? Tijdens de Open Monumentendag op 8 september vieren we dat vader en zoon weer zijn herenigd en dat het gelukt is om het geld voor een bronzen beeld bij elkaar te brengen.

Op een steenworp afstand woonden de Jansens aan de J.J. Alanstraat 382. Dat huis, op het erf van de familie Venema, is de afgelopen jaren grondig gerestaureerd en wordt opnieuw bewoond. Voor deze speciale gelegenheid is er een kleine expositie te zien met werk van de voormalige bewoners. Laten we hopen dat vader en dochter Koeman er ook weer bij zijn.

Arjen van Ginkel

Het boek over “Het onvoltooide leven van Chris Jansen” kunt u verkrijgen door overmaking van € 23,95 (incl. verzendkosten), op bank-rekening nr. NL52RABO 03701 51 119, Willem Jansen Stichting, Westzaan.

Het boek over “Leven en werk” van Willem en Chris Jansen en het boek “Willem Jansen in zwart wit”, kunt u verkrijgen door overmaking van € 13,95 (incl. verzendkosten), per stuk, op bank-rekening nr. NL52RABO 03701 51 119, Willem Jansen Stichting, Westzaan.

Secretariaat en ledenadministratie:

Gré Groenveld- Keijning
 J.J.Allanstraat 166, 1551 RP, Westzaan
 Email: j.groenveld1@upcmail.nl
 Tel.: 075 - 63 51 698

Het Chris Jansen Beeld van Kees Koeman

Kees Koeman (1937) studeerde geneeskunde en specialiseerde zich als kno-arts. Bijna 30 jaar was hij werkzaam in het Medisch Centrum Alkmaar, en kon Kees daar toen al met bepaalde medische ingrepen zoals reconstructies met ook plastische aspecten zijn creatieve aanleg benutten.

Na zijn medische loopbaan kreeg Kees meer ruimte om zich verder te ontwikkelen op het creatieve vlak waarbij zijn interesse vooral uit gaat naar de beeldhouwkunst. Hij werkt daarin vooral met klei en was, waarna de beelden in brons gegoten worden. Zijn grondige kennis van de menselijke anatomie komt hem daarbij goed van pas. In zijn beelden tracht Kees emotie, beweging, interactie en de schoonheid van het menselijk lichaam vast te leggen. Zijn beelden zijn figuratief. Hij is een echte autodidact, altijd bezig nieuwe technieken uit te proberen en te verbeteren.

Kees is sinds enige jaren lid van de artsen kunstenaars groep 'Pincet en Penseel', ressorterend onder de KNMG. Tevens is hij lid van de regionale groep 'Kijk Op Brons'.

Ook werkte hij in een groep onder leiding van de bekende beeldhouwer Karel Gomes (1930 – 2016).

Kees nam deel aan vele solo- als groep exposities.

De Dag van Westzaan 8 september

15.00 uur

- Onthulling Bronzen Borstbeeld -
- Expo in het voormalig woonhuis -

2018 staat voor de stichting geheel in het teken van Chris Jansen (1918 – 1961). Eerder dit jaar werd het boek 'Het onvoltooide leven van Chris Jansen' over zijn leven en werk gepresenteerd.

Op De Dag van Westzaan zal om 15 uur zijn bronzen borstbeeld in het Willem Jansen plantsoen op de hoek Kerkbuurt/Watermolenstraat worden onthuld, naast het borstbeeld van zijn vader. Tijdens De Dag van Westzaan kan verder van 10 – 17 uur het voormalig woonhuis van het gezin Jansen aan de J.J. Allanstraat 382, op steenworpafstand van het plantsoen, worden bezocht. Hier zal een kleine expositie zijn ingericht met werken 'in en om het woonhuis' van Willem en Chris Jansen. Voor één dag zijn deze werken terug op de plek waar ze indertijd zijn gemaakt. Tevens kan hier de biografie over Chris Jansen worden gekocht.

Chris Jansen, Het Hemeltje

Schenking

Willem Jansen, Zonnebloem

Chris Jansen, Achtertuin J.J. Allanstraat

Onlangs ontving de stichting van de heer Jan Koops uit Westzaan een schenking van vier kunstwerken van de Jansens.

Een schilderij van zowel Willem, met de indrukwekkende zonnebloem als een van z'n favoriete onderwerpen, als Chris Jansen met een afbeelding van de achtertuin van het woonhuis JJ Allanstraat 382 in Westzaan. Deze tuin is voor beide schilders vaak een bron van inspiratie geweest. Beide werken laten zien dat Jansen hier het liefst de natuur z'n vrije gang liet gaan; snoeien mocht maar met mate. "Alles wat groeit en bloeit en ons altijd weer boeit" was hem hier op het lijf geschreven.

Verder een schilderij van Chris Jansen met de doorgang naar het atelier op zolder in het woonhuis aan de Allanstraat. Niet zonder reden werd deze werkruimte 'Het Hemeltje' genoemd. Beide schilders hebben hier, los van de dagelijkse zorgen en beslommeringen, samen vele uren werkend doorgebracht.

Tot slot een zeer herkenbare aquarel van Chris Jansen van zijn geliefde Westzijderveld. Op zoek naar rust heeft Chris veel tijd doorgebracht in dit landschap van weiden en water. Telkens vond hij weer een beeld om vast te leggen. Was het niet in een snelle pen- of potloodschets, dan was het in een vlot opgezette aquarel of een later in het atelier uitgewerkt schilderij. Delicaat wuivend riet in de voorgrond geeft diepte aan het werk. Een wat dreigende wolkenlucht geeft het werk een spannend karakter.

Chris Jansen, Westzijderveld

Jan Kruijver, Noordervaldeurpad met oliemolen Het Oude Kaar

Ode aan Jan Kruijver

19 mei werd in het Molenmuseum het boek "Ode aan Jan Kruijver" gepresenteerd. De boekpresentatie ging samen met een overzichtstentoonstelling met werken van deze Zaanse kunstschilder. Kruijver (1869 – 1950) schilderde en tekende vele molens en oud-Zaanse panden, waarmee hij de architectuur van de Zaanse regio uit de 18e en 19e eeuw nauwkeurig vastlegde.

De molenaarszoon werd geboren in Koog aan de Zaan, en al op jonge leeftijd was duidelijk dat hij een tekentalent was. Hij kreeg hiervoor ook les, maar een vervolgopleiding aan de Avondtekenschool maakte hij niet af.

Zijn brood verdiende hij als huisschilder en later had hij een eigen schildersbedrijf. Bekendheid verwierf hij met zijn topografisch nauwkeurige tekeningen en schilderijen in de Zaanstreek. Hij bouwde hiermee een gevarieerd oeuvre op. Het sterkst zijn vaak zijn overtuigende molenportretten, geplaatst tegen een wolkenlucht. Een ander deel van zijn artistieke nalatenschap heeft een meer illustratief karakter.

Het boek kost € 24,95 en kan onder meer worden verkregen bij Galerie Staphorsius in Westzaan.

Willem Jansen, Zondagmorgen, 10 aug '58

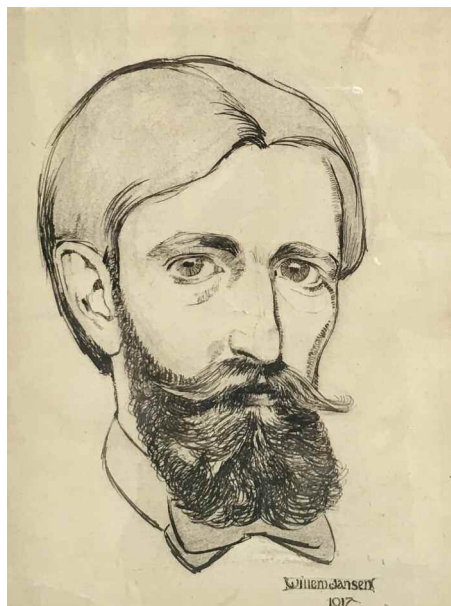
Schenking

De heer Jan de Bruin draagt al vele jaren de Zaanse kunst en cultuur een warm hart toe. In de jaren 1980 was hij onder meer bestuurslid van de stichting. In die jaren beheerde hij ook, samen met beeldend kunstenaar Jan Kees Vergouw, Galerie Bramkha in Haaldersbroek. De naam van de galerie herinnert aan Bram Vergouw (1914-1973), zelf ook een verdienstelijk kunstenaar en de vader van Vergouw.

Het affiche kondigt een verkooptentoonstelling aan van beide Jansens. De tekening, "Zondagmorgen 10 aug '58" is de originele tekening van Willem Jansen waarvan de afbeelding voor het affiche is gebruikt. Een mooie aanvulling van het archiefmateriaal van de stichting.

Het vroege werk van Willem Jansen

Willem Jansen, Zelfportret, 1917

Willem Jansen, Portret, 1916

Op de eretentoonstelling eerder dit jaar met werken uit de collectie van de stichting was ook dit schilderij met een winters Amsterdams stadsgezicht te zien. Willem Jansen schilderde het in 1917. Het trok de aandacht van de bezoekers, omdat de manier van schilderen zo anders is vergeleken met veel werk wat door hem is gemaakt. Een aantal bezoekers gaven hierbij de voorkeur aan bijvoorbeeld een romantisch impressionistisch Zaaans dorpsgezicht en vonden dit werk wat vreemd en minder aansprekend. Of een schilderij mooi is of niet blijft altijd subjectief en smaken verschillen. Toch neemt dit werk in de collectie van de stichting een belangrijke plaats in. Waarom?

De jaren 1910 was voor Jansen een periode van veel ontwikkelingen. Hij rondde zijn opleiding af, ging in militaire dienst, trouwde, kreeg zoon Wim, twee jaar later tweeling Joop en Chris en werd hij door de dreiging van de Eerste Wereldoorlog gemobiliseerd. Begin 1917 mocht hij vanwege een liesbreuk terug naar huis, naar de Admiraal de Ruijterweg in (indertijd) Sloten. Het getoonde stadsgezicht uit datzelfde jaar zal Jansen vermoedelijk vanuit zijn woonhuis hebben geschilderd.

De jaren rond de eeuwwisseling was ook voor de kunst er een van veel ontwikkelingen. Door de opkomst van de fotografie in de loop van de 19e eeuw neemt de belang-

Willem Jansen, Winters Amsterdam, 1917

stelling voor de realistische schilderkunst in deze periode af. Een foto immers is een prima alternatief om iets vast te leggen, en dit dan ook nog met meer details dan in een schilderij mogelijk is. De schilderkunst zoekt daarom naar nieuwe manieren om zich te ontwikkelen en wordt hierbij geholpen door het beschikbaar komen van verf in tubes. Hierdoor kan veel eenvoudiger in de openlucht worden gewerkt, in plaats van alleen in het atelier. Kunstschilders trekken daarom

naar buiten om 'het moment' te vangen: ze proberen in hun schilderijen te laten zien hoe het licht op een bepaald moment van de dag is. Ze laten hierbij realistische kleuren los en gaan schilderen in felle kleuren en met een losse penseelstreek. Franse schilders als Monet, Renoir en Degas zijn toonaangevende kunstenaars van deze beweging. Hun kunst breekt met de academische tradities en zorgt voor opschudding in de kunstwereld. Een nieuwe generatie kunstenaars zoals Gau-

Jan Sluijters, Larens landschap met fietsers, 1911

guin, Van Gogh en Cézanne zorgt vervolgens voor nog verdere ontwikkeling van deze 'nieuwe' kunst, door felle kleuren te gebruiken, expressiever te gaan werken en hierbij het perspectief steeds verder los te laten.

Zo ontstonden vele nieuwe stromingen en -ismen, zoals fauvisme, expressionisme, kubisme, futurisme en luminisme. Het kunstleven bruiste als nooit tevoren, met jonge vernieuwende kunstenaars in Parijs die hierbij de toon zetten.

Jan Sluijters (1881 - 1957) zoekt samen met zijn kunstenaarsvrienden Piet Mondriaan (1872 - 1944) en Leo Gestel (1881 - 1941) als een van de eerste Nederlanders aansluiting bij dit modernisme in de Franse hoofdstad. Als een spons nam hij de verworvenheden van de Franse schilders in zich op en wordt hiermee een belangrijke pionier van het Nederlandse modernisme in de eerste decennia van de 20ste eeuw.

Met traditioneel negentiende-eeuws academisch werk won Sluijters in 1904 de Prix de Rome prijs. Het hieraan verbonden stipen-

dium stelde hem in staat om voor een langere periode op reis te gaan om het werk van de grote meesters te bestuderen. Hij bleef echter vrij snel hangen in Parijs waar hij op ging in die experimenterende en zoekende nieuwe kunststromen. Hij zette zich af tegen het traditionele werk en begon te werken met felle kleuren die met expressieve verfstreken werden aangebracht. Dit geheel nieuwe werk werd door behoudende critici in Nederland beschreven als 'frivool', een enkeling noemde dit werk zelfs 'ziek'. Met het schilderen in vlakken wilde Sluijters ook een verdergaande eenvoud en expressie in zijn werk bereiken. De kleuren die hij hierbij koos zijn allang niet meer gelijk aan de natuurlijke kleuren van het landschap. Hoe dan ook, het gevolg was wel dat zijn beurs door de commissie werd stopgezet; Sluijters werd gezien als een moderne rebel. Hij trok zich hier echter niets van aan en bleef zijn eigen weg vervolgen en werd uiteindelijk een belangrijke moderne kunstenaar in Nederland.

Zo zond Sluijters in voorjaar 1907 een ver-

Vincent van Gogh, De roze boomgaard

nieuwend werk in voor de tentoonstelling van de Amsterdamse kunstenaarsvereniging Arti et Amicitiae. Het schilderij werd echter niet tot de tentoonstelling toegelaten. Op de tentoonstelling van de kunstenaarsvereniging St. Lucas in het Stedelijk Museum werd het weliswaar wel geaccepteerd, maar op last van de directeur al snel uit de zaal verwijderd. Tegenwoordig is dit schilderij, nauw verwant aan het werk van Van Gogh, terug te vinden in de collectie van het Van Gogh Museum in Amsterdam.

In 1910 namen onder meer Sluijters, Gestel en Mondriaan het initiatief om de Moderne Kunstkring op te richten. Deze kring was

vooral bedoeld om het werk van de buitenlandse avant-garde in Nederland te tonen en vormde het antwoord op de meer traditioneel ingestelde kunstenaarsverenigingen, zoals Arti et Amicitiae. Ook werd in deze periode de kunstenaarsvereniging De Onafhankelijken opgericht, om hiermee plaats te geven aan de vele nieuwe stromingen.

Al deze ontwikkelingen zullen de toen jonge kunstenaar Willem Jansen stellig niet zijn ontgaan en zullen hem hebben geïnspireerd om dit werk te maken. Ook schilderde hij in 1916 een portret van zijn vrouw Annie; ook duidelijk geënt op het modernisme uit die periode.

Leo Gestel, Vrouw met perzik, 1911

Vrij snel echter keerde Jansen ook terug op het meer traditionele pad en verkocht hij begin jaren 1920 zijn eerste “rode lampje”, kocht Koningin Wilhelmina werk van hem aan en verwierf een aantal jaren later het Rijksprentenkabinet van het Amsterdamse Rijksmuseum een aantal van zijn etsen.

Uiteindelijk werd Mondriaan wereldberoemd, Sluijters beroemd, Gestel bleef hierbij toch altijd wat in hun schaduw. In dit geweld bleef Willem Jansen een kleine meester. Maar ook zijn werk wordt ook tegenwoordig zeer terecht nog gezien en gewaardeerd. Willem gaf op zijn beurt de inzichten uit deze periode ook weer door aan zoon Chris. Niet toevallig komen afbeeldingen van Van Gogh's werk in de plakboeken van Chris meerdere keren aan bod en de invloed op zijn werk hiervan is overduidelijk.

De biografie “Het onvoltooide leven van Chris Jansen” besteedt hier ook aandacht aan. Dat Van Gogh veel latere schilders heeft geïnspireerd is overduidelijk. In het Zaanse niet alleen de Jansens, maar bijvoorbeeld ook Gerrit Slavenburg (1899-1978), die ook les kreeg van Willem Jansen.

Jan Sluijters, portret Greet van Cooten,

Onderhoud Willem Jansen perkje

In april is het Willem Jansen perkje in Westzaan flink onder handen genomen. Het gras is waar nodig opnieuw ingezaaid, bemest, het pad is schoongemaakt en de kanten zijn gestoken, onkruid en wildgroei is verwijderd en een groot gedeelte van de ligusterheg is vervangen.

Gelukkig kon ook deze keer weer een beroep worden gedaan op de hulp van Jesse Staphorsius. Met zijn John Deere Gator kon het afval snel worden afgevoerd. Wederom bedankt Jesse!

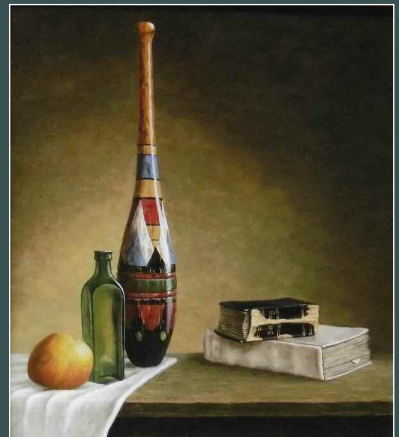

Hedendaags REALISME

Kunstgalerie en lijstenmakerij Staphorsius is al 50 jaar een begrip in de Zaanstreek en ver daarbuiten. Voor het vijfde jaar op rij organiseert de galerie de verkooptentoonstelling "Zonder Haast". Een expositie van hedendaagse beelden, tekeningen en schilderijen in realistische stijl.

23 juni t/m 23 september • Dinsdag t/m zaterdag 9 - 17 uur

staphorsius
kunstgalerie en lijstenmakerij

- taxatie & bemiddeling
- papier- en olieverfrestauratie
- inlijsten
- schoonmaken van schilderijen
- in- en verkoop van schilderijen
- kaarten & grafiek